No. 306.

BREDASCHE COURANT,

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Vrijdag 25 December

Uithoofde van het invallend KERSFEEST, *zal dezer Courant op morgen niet worden uitgegeven.*

LATERE BERIGTEN DER VORIGE COURANT.

BREDA. — In de zitting van Dingsdag avond der tweede kamer van de Staten-Generaal, zijn de beraadslagingen over de wet op de granen voortgezet geworden.

De heer *van Wickevoort Crommelin* heeft het stelsel, waarop de wet berust, bestreden, en daarvan eene verhooging der broodprijzen, zoo onmiddelijk voor den gemeenen man, voorzien.

De heer *Slot-Basmán* heeft het ontwerp verdedigd, als behoorende tot eene wetgeving, welker invoering onvermijdelijk noodzakelijk is, en die grenslooze andere belangen kwetst of benadeelt.

De heer *Luyer-Hooft* heeft zich tegen het ontwerp verklaard, omdat hij hetzelve geenszins dringend noodzakelijk en onstaatkundig oordeelt.

De heer *Op den Hooff* heeft almede het ontwerp onaanneemlijk geacht, onder anderen, omdat hetzelve een eerste stap is tot invoering van beperkende maatregelen, en doordien daardoor ontstaan zal belemmering van den korenhandel en dienvolgens benadeeling van den handel in het algemeen. Zijns inziens, schijnt het meer en meer te blijken, dat de Regering geen vrijen handel wil. Hij vreest ook zeer het belemmeren van eenen handel van de zijde van verschillende mogendheden, en meent dat het hier geene louter huishoudelijke zaak betreft, maar wel dat het hier een onderwerp van staatkundigen aard aangaat.

De heer *Backer* heeft het hulpmiddel, ten beboeve van den landbouw voorgedragen, onaanneemlijk geacht, en vindt hetzelve strijdig met de belangen van den handel.

De heer *Boddaert* is zoo zeer van de beboeften van den landbouw overtuigd, dat hij voor het ontwerp zal stemmen.

Heden ochtend ten half 10 ure zouden de beraadslagingen over dit ontwerp worden voortgezet.

— *De Amsterdamsche Courant* van heden bevat het volgende:

» De vorst welke hier eerst sedert een paar dagen aangevangen heeft is evenwel zoo streng geweest, dat reeds heden morgen eenige boeren, met hunne met turf geladen sleden, aan den overkant, over het ijs van het toegevroren Y, herwaarts zijn overgekomen."

De belgische minister van oorlog heeft in de zitting der kamer van vertegenwoordigers van gisteren aangekondigd, dat aangezien het budget van zijn departement voor 1836, waarschijnlijk niet voor het einde des jaars zou gestemd worden, hij een ontwerp van voorlopig krediet zou voordragen.

— Uit Antwerpen meldt men dat het vaartuig de *Dankbaarheid*, met koffij en wol geladen, ter hoogte van den Diep van zijne ankers geslagen en tegen dijk aangeworpen is. — Men was te Antwerpen voorts ongerust over de Engelsche stoomboot *Tourist*, van Londen naar Antwerpen, die laatstleden Donderdag van Londen afgevaren is en van wie men sedert niets gehoord had.

— Te Antwerpen waren heden (23 *December*) genoteerd: Bels. 100⅝; Q. Metall. 101¼; Sp. Leening 1834, 48⅞, 49¼; Uitgest. 1834, 24⅛; Passieve 1834, 14⅝; Uitgest. S. Pet. Rom, L. 101; Ld. te Antw. 97⅞; Braz. 89.

Ter Londensche beurs van Zaturday, den 19den, waren genoteerd: pCt. gec. 91⅝; Ned. 2½ pCt. 54¾; Portugal 5 pCt. 8½; Spanje 18½; Uitgest. 25; Pass. 14⅝; Braz. 84.

FRANKRIJK.

PARIJS, den 21sten December.

Men heeft over Madrid het berigt ontvangen, dat de karlistische benden in Galicien een aanval op San Jago hebben gedaan, zich van de voorsteden meester gemaakt, en aldaar omtrent 2500 nieuw aangeworven manschappen hebben gevangen genomen.

Uit St. Sebastiaan schrijft men van den 16den, dat het Fransche stoomschip *le Dragon* den dag te voren de baai was binnengeloopen en de batterijen der karlisten had beschoten, doch daarop door deze zoodanig werd gehavend, dat het genoodzaakt was elders eene schuilplaats te zoeken. Het blijkt dus dat het beleg niet is opgebroken, en dat ook het geschut der karlisten niet werd vervoerd.

— Het *Journal des Débats* komt heden op het bekend artikel van het dagblad van St. Petersburg terug, en tracht te bewijzen dat men het oppertelijk den inhoud van 's keizers aanspraak heeft vervalscht. Daar het intusschenbeide te ontkennen is, dat er een aanmerkelijk verschil tusschen de officiele lezing, en die welke door het *Journal des Débats* zoo voorbarig werd medegedeeld, bestaat, wil de redactie hare lezers doen gelooven, dat de keizer, ten gevolge van zoo vele aanmerkingen der Fransche en Engelsche dagbladschrijvers, het raadzaam heeft geacht zijne woorden eenigzins te verzachten, en dus met der daad een ander stuk zou hebben openbaar gemaakt, dan door hem werd uitgesproken. Overigens, zegt het *Journal des Débats*, liggen in de beide lezingen dezelfde denkbeelden ten grondslag en is het onbetwistbaar dat die denkbeelden, noch met de bepalingen van het Verdrag van Wee..., noch met eene gezonde staatkunde ten aanzien van eene overwonnene, doch dapper en zelfstandige natie, zijn overeen te brengen. Over het geheel is dit artikel in eenen zeer vijandigen geest geschreven.

— Ter gelegenheid van den naamdag van den Russischen keizer, heeft de graaf *Pahlen* een luisterrijk feest gegeven, waartoe het korps diplomatiek en de ministers waren genoodigd. De Engelsche gezant gaf echter denzelfden dag een gastmaal, en de HH. *Thiers*, *Montalivet*, *Dupin* en andere, die geacht worden het meest in 's konings vertrouwen te deelen, waren hierbij tegenwoordig.

— Waarschijnlijk een gevolg van den ongunstigen staat der wegen heeft men tot gedie andere berigten uit Oran ontvangen.

— In den *National* vindt men een brief van *Napoleon Louis Bonaparte*, uden zoon van den voormaligen koning van Holland, waarbij deze te kennen geeft, dat hij geenszins, zoo als door sommige dagbladen werd verspreid, naar de hand van de koningin van Portugal heeft gedongen, en ieder vreemden stap van de hand zoude wijzen, in de verwachting dat hij nog eenmaal zijn vaderland nuttig zal kunnen zijn.

— Heden (*1ste December*) waren de fondsen genoteerd: 5 pCt. kont. 108,30; op tijd 108,45. 3 pCt. kost. 79,45; op tijd 79,55. Napolitanen 97,25; op tijd 97,40: Spaansche *Guichaard* 35¾: Coupons 21¼: Uitgest. S. 17⅞: N. Leening 47⅝.

NEDERLANDEN.

's GRAVENHAGE, den 24sten December.

In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van gisteren, welke door Z. Exc. den minister van financien weder is bijgewoond, is aan de kamer weder hulde gedaan van een deel van de *geschiedenis van het Nederlandsch zeewezen*, door jhr. *J. C. de Jonge*, en van een werk van den kolonel *Nahuys*, over den, in 1825—1830 gevoerden oorlog op Java.

Door de commissie tot de verzoekschriften is, bij monde van den heer *Rompie*, verslag gedaan op een verzoekschrift, ten voordeele van het ontwerp van wet, tot bescherming van den landbouw, hetwelk ter griffie werd nedergelegd.

De beraadslagingen over dat ontwerp zijn vervolgens voortgezet. Ten voordeele van hetzelve heeft de heer *van Syclama* het woord gevoerd, die zijne rede, ten 4 ure, heeft geëindigd, om dezelve heden avond ten 7 ure te hervatten. Hij meende dat het te allen tijde kwade uitgeving begrepen heeft, om, hoezeer vrijen handel voorstande, echter eene uitzondering tot beperking voor den graanhandel te maken. Alle andere, zoowel inlandsche als vreemde schrijvers hebben steeds begrepen, dat het noodzakelijk was den inlandschen graanteelt, door beperking van invoer van buitenlandsch graan, te beschermen. Het ligt ook in den aard der zake, dat men zorge, dat men ten aanzien der eerste levensbehoefte niet van den buitenlander afhange. Zelfs *Say* en *van Hogendorp*, hoe groote voorstanders zijn ook van vrijen handel zijn, hebben de noodzakelijkheid hiervan erkend.

Aan den anderen kant hebben de heeren *Beelaerts*, *Brill*, *Luzac* en *Bekaar* het ontwerp bestreden. Zij geloofden niet dat daardoor de landbouw zou worden beschermd, en zij gaven ook geenszins toe, dat, zoolang de toestand van denzelven niet was onderzocht, het zou moeten worden erkend, dat de landbouw zich in eenen zoo kwijnenden staat bevond. In allen gevalle was die kwijning aan buitengewone oorzaken, of tijdelijke omstandigheden te schrijven. Men beboorde den landbouw dezelfs natuurlijken loop te laten. In plaats eener ramp, waren de lage graanprijzen als een geluk te beschouwen, daar hiendoor de eerste levensbehoefte des volks niet kunstmatig behoefte te worden gedrukt. Elke kunstmatige opdrijving der prijzen zal de schadelijkste gevolgen na zich slepen. Trouwens, indien de wet eenige verbetering van den landbouw zou opleveren, dan zouden niet de landbouwers, maar de landeigenaren daarvan het voordeel genieten. De graanhandel bloeide, hunne zuchten altijd bij lage graanprijzen meer dan bij opdrijving derzelve. De luxeloosheid van den graanhandel zal en moet zich zonder kunstmiddelen verbeteren. Die handel is geenszins onbeteekenend, maar kan, zonder belotselen, zeer aanzienlijk worden. De maatregel zal belemmerende maatregelen van de vreemde mogendheden ten gevolge hebben, onze branderijen benadeelen, de scheepvaart doen lijden, tot sluikerij en kwade praktijken aanleiding geven, en de grensbewoners aan een noodelooos toezigt onderwerpen. Al die onregtvaardigheden, die ongrondwettigheid, zou bovendien, naar zij verwachten, geenszins de goede uitkomsten doen verwerven, welke sommige, ten nadeele van zoo vele andere takken van bestaan, daarvan verwachten.

De zitting zou des avonds worden voortgezet.

De voorloopige waarneming der functien van Secretaris der commissie van administratie over de gevangenissen te 's Hertogenbosch, is door Z. M., ter vervanging van wijlen den heer *R. J. Keer*, opgedragen geworden aan den heer Mr. *C. W. van Haurn*.

— Uit Dordrecht schrijft men van gisteren, dat het ijs zoowel boven als beneden die stad door de ingevallen dooi meestal wederom schijnt losgegaan en afgedreven te zijn. Er was gisteren

maar weinig drijfijs in de rivier voor die stad. De Noord scheen echter nog vast te zetten

De IJssel, waarop zich den 20sten het eerste drijfijs vertoonde, is den 21sten bij het Katerveer gaan vastzitten, hebbende het ijs eene dikte van vier duim.

De Lek heeft sich maandag avond aan de Horde boven Jaarsveld en des nachts bij Vreeswijk vastgezet. Dingsdag werd de Catharina Schoonhoven door voetgangers gepasseerd.

— Men heeft dezer dagen te Amsterdam eene eerste proef genomen van algemeene straatverlichting door middel van gaz, te dien einde had men op de Heerengracht, vlak bij de Leidschestraat tot aan de Utrechtschestraat, acht lantaarnen in gereedheid gebragt, welke een vrij voldoend licht van zich gaven. Deze eerste proef pleitte allezins gunstig voor deze nieuwe wijze van verlichting, en zal hoogstwaarschijnlijk wel de algeheele verlichting dier stad door middel van gaz ten gevolge hebben.

— Het everschip *Catharina Margaretha*, kapt. *Cl. Stelt*, van Amsterdam naar Hamburg bestemd, is volgens bericht van Harlingen dd. 19 December, na een hevigen storm van dien nacht de boot, twee ankers, ketting, touw, ijzer en zeep verloren te hebben en aan den grond te hebben gestoten, aldaar binnengelopen; men wist nog niet of de lading schade had bekomen.

In de laatste tijden heeft men in verschillende noordelijke landen verwonderlijk schoone noorderlichten opgemerkt. Dit was onlangs in Engeland, voornamelijk te London het geval, doch gaf dit lichtverschijnsel daar aanleiding tot belagchelijke voorvallen. Van elf uren des avonds tot omstreeks vier uren des morgens waren een twaalftal brandspuiten met derzelver manschap, gevolgd door duizenden nieuwsgierigen, in aanhoudende beweging, hen eens naar deze, dan naar gene wijk der stad snellende, vermits bij afwisseling op schier alle punten het gerucht van brand ontstond. Niet dan nadat men herhaaldelijk op het gewaande bedreigde punt gekomen was, geene vlam ontwarende, tot het besluit kwam, dat zulks niet anders was dan het verschieten van het noorderlicht, werden de spuiten geborgen en begaf een ieder zich gerustgesteld naar huis.

DUITSCHLAND.

FRANKFORT, den 20sten December.

Zoo men hier vernoemt zal de bondspresident, graaf *von Münch Bellinghausen*, welpt nog voor Nieuwjaar naar Weenen afreizen, om daar zorgen tijd te verblijven. De russische gezant bij de bondsvergadering *von Oubril* wordt eerst tegen Maart hier gewacht.

Tegen de helft der volgende maand rekent men dat de voorbereidingen voor de toelansluiting alhier zullen gegrondvest zijn; de rekening met de verbondstaten zal echter wel met 1 Januarij een aanvang nemen.

Te Weenen zijn den 14den de plegtigheden tot benoeming van nieuwe ridders in de kapel der Duitsche orde begonnen. Een vorst *Lobkowitz* en een landgraaf *von Fürstenberg* kregen dien dag den ridderslag; in de volgende vier dagen zou dezelfde plegtigheid dagelijks met twee nieuwe ridders herhaald worden.

— De Hungaarsche rijksdag zal, gelijk in brieven uit Weenen verzekerd wordt, den 28sten dezer maand geslaten worden, van weêrskant, dat de keizer zich tot dat einde in persoon naar Presburg zou begeven, hetwelk dan de eerste maal zou zijn, dat de Monarch, na zijne kroning tot koning van Hongarije in 1830, den hongaarschen bodem betreedt. Onder de talrijke punten, welke op dezen langduurigen rijksdag onderhandeld zijn geblekven behoort ook nog altijd de vraag, of de titel van den koning *Ferdinand I* of *Ferdinand V* wezen zal, welk laatste gevoelen de meerderheid der standen tegen den uitdrukkelijken wil van den Vorst blijft volhouden.

— Uit Belgrado schrijft men van den 7den dezer, dat de Servische vorst daar gewacht werd, en dat derzelfs reize naar Weenen in den loop van het volgend jaar gemoedsaam zeker was.

— In onze schrijven uit Konstantinopel van het laatst van November, werd de verzekering herhaald, dat gedurende het verblijf van *Reschid Pascha* in de hoofdstad, de tusschen zijne regeringsvorm en die der Servische bijvorsten vastgesteld is, geenerlei zaak zoude behandeld worden, dan die betrekkelijk was tot de geschillen met Servië. Men voegde er bij, dat ook in het geval de Servische vorst zich daardoor niet te vreden mogt toonen, zoowel Rusland als de Porte tusschen beide kwamen om aan de zijne overeenkomst met voor de Porte, voordeelige bepalingen de hand te houden.

Het Oostenrijksch eskader, welk zich gedurende de onbestendigheid van Athene bevond, werd te Smyrna verwacht. Het Turksch eskader lag volgens de jongste berigten, uitgenomen van het voortdurend stormachtig weder, nog bij Myrtheë. In de Dardanellen hadden in de laatste dagen ook zware stormen gewoed, die groote schade aangerigt hadden.

— Uit Smyrna wordt gemeld, dat men aldaar de komst van den heer *P. Souzzo*, als eersten Secretaris van den nieuwen Griekschen staatsraad, bij de opening van dit ligchaam, ontvangen had. In dezelve werd in de eerste plaats de daarstelling van den staatsraad en dat uit de strijders van den vrijheidskamp gevormde phalanx als de volkoming van de griekische revolutie geroemd, en vervolgens de erkentelijkheid der natie jegens den Koning en zijnen doorluchtigen kanselier voor derzelver volgvolgende pogingen uitgedrukt. Aan Griekenland hunne oude schuld betalende, heet het dan verder, bieden de Europesche vorsten hunne vrijzinnige wetgevingen hetzelve aan, en heeft onze monarch beproefd, dezelve op ons koningrijk toe te passen. Ten slotte wordt de staatsraad uitgenoodigd tot eene waardige vervulling zijner hooge verpligtingen.

— Te Weenen waren den 14den December genoteerd: 4 pCt. Metall. 101 ¼; 4 pC. 99¼; Bankactien 1574.

ENGELAND.

LONDEN, den 19den December.

Laatstleden dingsdag hebben de conservativen van Birmingham, in getale van ruim acht honderd, eene vergadering gehouden, in welke besloten is, den Koningen adres aan te bieden, waarbij hij ernstig verzocht wordt, hem toe te laten, dat de gelden der protestantsche kerk worden aangewend tot eenig stelsel van opvoeding, dat niet onder het beheer staat van protestantsche en wettige leeraren schijnt namelijk te voorzien, dat de ministers het aanstaande parlement weder een ontwerp van wet wegens de ongegronde overschotten der iersche tienden zullen voorleggen, als in de laatste zitting bij de gemeenten met zoo geringe meerderheid aangenomen, maar door de lords verworpen is.

De inschrijving ten behoeve der iersche geestelijkheid wordt in verscheiden deelen des lands met goed gevolg voortgezet. Te Canterbury is voor twaalf honderd en vijftig, te York voor elf honderd en in het kleine stadje Ryde niet minder dan drie honderd en zestien ponden tot dit einde bijeen gebragt.

Te Brighton is dezer dagen een groot rumoer ontstaan, door de pogingen der radicalen, om den heer *O'Sullivan* te verhinderen het woord te voeren in eene vergadering van conservative inwoners. De partijen raakten handgemeen en hunne beide sprekers legen eenen tijd lang vechtende op den grond, tot het eindelijk den heer *O'Sullivan* gelukte de bovenhand te bekomen, waarop hij eene hevige redevoering uitsprak tegen degenen, die, volgens hem, de iersche protestanten verdrukten en vervolgen.

Men leest thans in de dagbladen den brief, door den hertog van Cumberland, als grootmeester der iersche oranje-logen, aan zijne medeleden toegezonden, tijdens hij sich te Berlijn ophield en aldaar de aantijgingen vernam, hem in genoemde betrekking door zijne tegenstanders gedaan. Hij verklaart in dien brief, onveranderlijk gehecht te zullen blijven aan de gestrelen, welke door die logen worden beleden, doch vermaant haare zich van alles te onthouden, wat hare vijanden grond zou kunnen geven tot de klagt, dat zij sich aan overtreding der wetten schuldig maken; voorts geeft hij de verzekering, van zich, bij de aanstaande parlementszittingen, weder op zijnen post te zullen bevinden, om, in weerwil van tegenspraak en laster, de Kerk, de Monarchie en het Vaderland te verdedigen.

Graanmarkt te Amsterdam.

WOENSDAG, *den 23sten December.*

TARWE. — Niet anders omgegaan, als: 138 pd Rost. *f* 180.
ROGGE. — A's boven: 114 pd Archangel *f* 128.
GARST, HAVER en BOEKWEIT. — Zonder handel.

VOOR HET HEER.

AMORTISATIE-SYNDICAAT.

Administratie der Domeinen, Wegen, Vaarten, enz.

AGENTSCHAP *KLUNDERT.*

De Agent van het Domein te *Klundert*, zal, ten overstaan van den Heere Burgemeester der Gemeente *Klundert*, op den 8sten January 1836, des voormiddags ten tien ure, ten Gemeentehuize aldaar, in het openbaar, aan den minstaannemenden besteden:

Het BOUWEN en MAKEN *van een geheel nieuw* WOONHUIS, *KARNMOLEN en MELKHUIS, op de Domeniale hoeve, liggende in den Bloemendaalschen Polder, onder de Klundert, in huur bij de Weduwe* ADRIAAN CORNELISSE, *met de Leverantie van de daartoe noodige BOUWSTOFFEN.*

Alles nader omschreven in het bestek, zoo ten Kantore van den Agent te de *Klundert*, als ter Secretarie van de *Klundert* en ten Huize van D. SCHALEKAMP aldaar ter lezing liggende, terwijl inmiddels nadere onderrigting te bekomen is bij den Agent voornoemd en bij den Opzigter C. KORTEWEG Az. te de *Klundert*, welke laatstgenoemde dagen vóór de besteding de goedige aanwijzing te loco doen zal.

KLUNDERT, den 20sten December 1835.

De Agent voornoemd,
D. H. RYSTERBORGH.

DOOR OVERLIJDEN EN HET VERLATEN VAN AFFAIRE

UIT DE HAND TE KOOP,

ons met primo Mei 1836, of vroeger, in gebruik te aanvaarden:

Een e hechte, sterke en weldoortimmerde HUIZING en ERVE, voorzien van ruime Zolders, groote Kelders, een volkomen Bovenhuis met Keuken en Benedenkamers, waarin sedert onheugelijke jaren eene *Grutterij* en andere Nering is uitgeoefend, staande en gelegen te Breda, aan de Zuidzijde van de Havermarkt. Zijnde de daarin gevestigde GRUTTERIJ met toebehoorende WERKTUIGEN, te gelijk met het Huis, of wel afzonderlijk verkrijgbaar.

Nadere onderrigting te bekomen bij Mejuffrouw de Weduwe J. KRIJNEN, alsmede ten Kantore van den Notaris Mr. DE ROY, residerende te Breda.

Bij de Uitgevers dezes zijn verkrijgbaar:

Dictionnaire de l'Académie Française.

SIXIÈME ÉDITION, 1835.

2 *GROS VOL., DE PLUS DE* 2000 *PAGES, IN-8°.*

NAAM- en RANGLIJST der OFFICIEREN van het Koninklijk Nederlandsch Leger, voor 1836. Prijs *f* 0,80.

BREDA, bij BROESE & COMP., Boekdrukkers en Boekverkoopers.